

بسم الله الرحمن الرحيم

اخلاق

احمد رضا

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست‌نویسی

یادداشت

یادداشت

عنوان دیگر

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رنگبندی کمره

رده‌بندی دیوینی

شماره کتابشماره ملی

رضائی، احمد، ۱۳۶۱ -

اخلاق / احمد رضائی؛ تهیه‌کننده پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (علیه‌السلام)؛ ناظر علمی
محمدرضا پیوندی؛ سرویراستار حسین قاسم‌حمزه؛ ویراستار مهدی خلیلیان.

تهران: انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی آجا؛ سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران،
معاونت تربیت و آموزش، ۱۳۹۵.

۱۲۰ ص.

۵۰۰۰۰ ریال: ۳-۸۸-۶۲۹۷-۶۶۴-۹۷۸

فینا

عنوان دیگر: اخلاق (رزم مقدماتی سطح (۱) آجا).

کتابنامه: ص. [۱۷] - [۱۲۰]؛ همچنین به صورت زیرنویس.

اخلاق (رزم مقدماتی سطح (۱) آجا).

اخلاق اسلامی

جوانان مسلمان

پیوندی، محمدرضا، ۱۳۳۲ -، ناظر

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)

انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی آجا

سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران. معاونت تربیت و آموزش

۱۳۹۵ الف ۳۳۷/۸ BP

۲۹۷/۶۱

۴۲۱۵۱۴

اخلاق (رزم مقدماتی سطح (۱) آجا)

• تهیه‌کننده: پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (علیه‌السلام)

• نویسنده: احمد رضائی

• ناظر علمی: محمدرضا پیوندی

• سرویراستار: حسین قاسم‌حمزه

• ویراستار: مهدی خلیلیان

• ناظر نهایی: علی عرب‌پور

• ناظر سازمانی: علی جباری فیروزجاه

• واپایش نهایی: سیدعلی‌یار افشارپور

• صفحه‌آرا: حمزه زاهدی

• طرح جلد: مصطفی زینلی

• نویت و سال چاپ: اول / ۱۳۹۵

• شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

• بها: ۵۰۰۰ تومان

• شابک: ۳-۸۸-۶۲۹۷-۶۶۴-۹۷۸

• ناشر: انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی آجا (با همکاری معاونت تربیت و آموزش ساعس آجا)

• لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه ارتش جمهوری اسلامی ایران

نشانی: تهران، خیابان شهید قدوسی، سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران

معاونت تربیت و آموزش، صندوق پستی ۳۳۹۸ - ۱۶۷۶۵

تلفن: ۸۱۹۵۲۴۰۷ دورنگار: ۵۰۰۱-۸۴۴۰

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار
۱۱.....	مقدمه

درس اول: تربیت اخلاقی جوان

۱۴.....	مفهوم‌شناسی
۱۵.....	۱. اخلاق
۱۶.....	۲. تربیت
۱۶.....	۳. تربیت اخلاقی
۱۷.....	اهمیت و ضرورت تربیت اخلاقی

درس دوم: جوان و خودشناسی

۲۳.....	اهمیت جوانی
۲۶.....	وظایف جوانان
۲۶.....	۱. کسب علم و دانش
۲۷.....	۲. کار و تلاش
۲۸.....	۳. استفاده از جوانی
۲۹.....	۴. استفاده از اوقات فراغت
۳۱.....	۵. تقویت روحیه معنوی

- ۳۲.....۶. دوری از گناه
- ۳۴.....۷. تأخیر نکردن در ازدواج
- ۳۶.....۸. انتخاب دوست خوب

درس سوم: جوان و خودسازی

- ۴۰.....اهمیت خودسازی
- ۴۱.....۱. قرآن کریم
- ۴۱.....۲. روایات
- ۴۲.....۳. سخن زرکار
- ۴۳.....اسباب خودسازی
- ۴۳.....۱. استعانت از خداوند
- ۴۴.....۲. رهبران الهی
- ۴۵.....۳. پای بندی به ایمان و عمل صالح
- ۴۶.....مراحل خودسازی
- ۴۶.....۱. تفکر
- ۴۸.....۲. عزم
- ۴۹.....۳. مشارطه
- ۴۹.....۴. مراقبه
- ۴۹.....۵. محاسبه
- ۵۰.....۶. مؤاخذه و تنبیه
- ۵۰.....آثار خودسازی
- ۵۰.....الف: آثار فردی
- ۵۲.....ب. آثار اجتماعی
- ۵۳.....جوانان موفق
- ۵۳.....۱. ابن سیرین
- ۵۴.....۲. شیخ رجبعلی خیاط
- ۵۴.....۳. شهید حسین فهمیده

درس چهارم: جوان و والدین

۵۷	جایگاه والدین در اسلام
۵۹	حقوق والدین بر فرزندان
۵۹	۱. احسان و نیکی به والدین
۶۰	۲. احترام به پدر و مادر
۶۲	۳. تواضع در برابر پدر و مادر
۶۳	۴. دعا برای پدر و مادر
۶۳	۵. احترام به پدر و مادر
۶۳	۱. هم‌نشینی با پیامبران در بهشت
۶۴	۱. طاعت عمره
۶۵	۳. ثواب سب و فحوا
۶۶	۴. خشنودی پیامبر (ص)
۶۶	۵. مرگ آسان
۶۷	۶. نیکی فرزندان

درس پنجم: جوان و جامعه

۷۰	تحصیل علم
۷۲	تهذیب
۷۵	دوست‌یابی
۷۶	اشتغال

درس ششم: جوان و ازدواج

۸۲	جوان و غریزه جنسی
۸۲	۱. دیدگاه افراطی
۸۲	۲. دیدگاه تفریطی (سرکوب)
۸۳	۳. دیدگاه میانه
۸۵	حکمت غریزه جنسی
۸۵	۱. تمتع و لذت
۸۶	۲. حفظ نسل

- ۸۷.....ارضای غریزه جنسی «افراط، تفریط، کنترل»
- ۸۸.....ازدواج؛ ارضای مطلوب غریزه جنسی
- ۸۹.....آثار ازدواج
- ۸۹.....۱. وسعت رزق و روزی
- ۹۱.....۲. آرامش
- ۹۱.....۳. غفلت بین
- ۹۲.....۴. ستن فرزندان صالح
- ۹۳.....۵. مودت و محبت
- ۹۳.....۶. بازداشتن از گناه
- ۹۴.....۷. تکمیل و احاطه
- ۹۴.....۸. سلامت و امنیت فرد و جامعه

درس هفتم آسیب‌های جوانی

- ۹۸.....۱. ناآگاهی
- ۱۰۱.....۲. غفلت
- ۱۰۲.....عوامل غفلت
- ۱۰۵.....نشانه‌های غافلان
- ۱۰۸.....عوامل غفلت‌زدایی
- ۱۱۰.....۳. گناه
- ۱۱۱.....آثار و پیامدهای گناه
- ۱۱۱.....کتابنامه

پیشگفتار

اصول عقاید یا اندیشه‌های بنیادی اسلام، پایه و اساس آیین حیات بخش اسلام است و در شکل‌گیری رفتار مسلمانان تأثیر بسزایی دارد. زیرا به طور کلی، رفتار انسان‌ها - خود آگاهانه - مددگانه - متأثر از اصول عقاید و به عبارت دیگر، جهان بینی آن‌ها است. از این رو، برای استقرار و تثبیت نظام ارزشی و رفتاری اسلام، باید مبانی عقیدتی آن مورد بررسی قرار گیرد.

سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران از خجسته‌نهادهای انقلابی است که رسالت عظیم نشر و گسترش مکتب و ارزش‌های اسلامی و مکارم اخلاقی را در ارتش بر عهده دارد. یکی از راه‌های تحقق این مأموریت خطیر، از راه «آموزش» می‌باشد. از این رو، برای ارتقای دانش و بینش اعتقادی - سیاسی کارکنان آجا، اعم از کادر و وظیفه، «تداوم آموزش» - پیازی اجتناب‌ناپذیر است.

از آنجا که مخاطبان آموزش‌های عقیدتی سیاسی به دو دسته پایور و وظیفه تقسیم می‌گردند بنابراین با توجه به سطح تحصیلات آنها، دوره‌های مختلفی برای ایشان اجرا می‌شود که عبارتند از:

۱. دوره‌های آموزشی کارکنان پایور: آموزش درجه‌داری (عمومی، تخصصی اولیه، تخصصی ثانویه و سرپرستی) و افسری (مقدماتی، عالی و دافوس).

۲. دوره‌های آموزشی کارکنان وظیفه: الف) دوره رزم مقدماتی. ب) دوره‌های حین خدمت که در سه سطح زیر دیپلم، دیپلم و فوق دیپلم و لیسانس، بالاتر انجام می‌پذیرد.

از این رو، معاونت تربیت و آموزش س.ا.ع.س آجا در راستای رفع نیازهای یادشده، تأمین زیرساخت‌های لازم برای آموزش بهینه، روزآمد و کاربردی، به‌ویژه نظام جامع تربیت و آموزش ستاد کل نیروهای مسلح و ارتش، اقدام به بازنگری در تدوین متون آموزش عقیدتی سیاسی در کلیه سطوح نموده است.

بر اساس تدبیر فرماندهی معظم کل قوا مبنی بر استفاده از ظرفیت‌های پژوهشگاه امام صادق (ع)، معاونت تربیت و آموزش س.ا.ع.س آجا، اقدام به تهیه سرفصل، برای دوره‌های مختلف آموزش نموده و کار تدوین متون، به آن پژوهشگاه واگذار گردید که پس از بررسی و تصویب نهایی سرفصل‌ها، در کمیته‌ای علمی، مرکب از نمایندگان معاونت تربیت و آموزش آجا و کارشناسان پژوهشگاه، تدوین متن به نویسنده واگذار شده که در این دوره تدوین و نگارش، متخصص موضوعی با عنوان ناظر علمی بر روند مرحله تدوین نظارت و اشراف داشته و پس از طی دوره یادشده، ناظران سازمانی و نهایی نیز متن را مورد نقد و اصلاح و تأیید قرار داده‌اند.

سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران، در راستای اجرای نظام جامع تربیت و آموزش نیروهای مسلح در حوزه آموزش‌های عقیدتی سیاسی، توجه خود را بر چند موضوع محوری متمرکز کرده است:

- آموزش قرآن (روخوانی، روان خوانی، ترجمه و مفاهیم، تفسیر)

- آموزش عقاید (توحید، عدل، نبوت، امامت، معاد)

- آموزش احکام

- آموزش اخلاق (اخلاق فردی، اجتماعی و سازمانی و....)

- آموزش مباحث سیاسی

- آموزش جهاد و دفاع

- آموزش تاریخ اسلام

- آموزش تربیت اسلامی

بدیهه است متن بیش رو به دلیل محدودیت های ناشی از حجم و ساعت آموزش و تنوع موضوعات مرتبط، نمی تواند پاسخ گوی تمامی نیازها باشد، از این رو لازم است استادان محترم:

۱. متن حاضر را اساس و بنای آموزش ها قرار داده و بایبان شیوا و خلاقیت ناشی از شغل استادی، کلاس و فضای آن را از منابع معتبر دیگر، تکمیل و نیازهای فراگیران را مرتفع سازند.

۲. نسبت به سؤالات مخاطبان که در چارچوب موضوعات آموزشی متن حاضر است نهایت دقت و توجه را معمول داشته و ضمن پاسخگویی به آن ها، موارد را به معاونت تربیت و آموزش س.ع.س آجا منعکس نمایند تا در ویرایش و چاپ های بعدی متن از آنها بهره برداری شود.

۳. فراگیران را به سمت فهم و درک مطالب و نه حفظ آن ها هدایت نمایند.

کتاب حاضر با عنوان اخلاق در موضوع اخلاق برای دوره رزم مقدماتی سطح (۱) آجا تدوین گردیده است.

در خاتمه معاونت تربیت و آموزش س.ع.س آجا بر خود لازم می داند از نویسنده محترم این کتاب، جناب آقای حجت الاسلام احمد رضایی، ناظران

محترم علمی، سازمانی و نهایی و سایر دست اندرکاران تدوین این متن، به ویژه مدیریت و مرکز تدوین متون آموزشی پژوهشگاه امام صادق علیه نهایت سپاس و امتنان را بنماید.

از استادان، فراگیران و مسئولان اجرایی آموزش درخواست می شود دیدگاه های ارزشمند و تجربه های ارزنده خود را در مورد متن حاضر، به یکی از طرق ذیل به این معاونت ارسال نمایند:

۱. شماره تماس معاونت تربیت و آموزش سازمان عقیدتی - سیاسی آجا: ۴۱۷۸۱۳ - ۸ - ۲۱؛ شماره نمابر ۰۲۱ - ۸۱۹۵۲۴۰۷

۲. مکاتبه بدینانی: تهران، چهارراه قصر، سازمان عقیدتی - سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران، ساختمان شماره دو، معاونت تربیت و آموزش، مدیریت تهیه متون آموزشی

معاونت تربیت و آموزش
سازمان عقیدتی سیاسی آجا

مقدمه

جوانان، مهم‌ترین سرمایه جامعه اند که صلاح یا فساد آنان در بالندگی یا انحطاط جامعه نقش اساسی دارد. امروزه بر اثر برخی دگرگونی‌ها در ساختارهای اجتماعی و رواج شیوه‌های نادر، در مناسبات اجتماعی و نیز نبود الگوی مناسب رفتاری، هویت جوانان جامعه، مخاطرات جدی‌تری روپا رواست.

فراوانی از قلمزنان نیز امروزه، در مددِ درهم ریختن مبانی و اصول اخلاقی هستند، که این مقولات و مقالات بسیار خطرناک‌ترند! چالش میان دین و مدرنیسم در مدار اصول اخلاقی و ارزش‌های دینی است. چالش خطرناک و جدی است؛ که کمتر کسی این خطر فرهنگی بزرگ را جدی می‌گیرد! گویا همه در انتظاریم کسی - یا کسانی - از آسمان فرود آیند و در دهان ما معنویت و معرفت افزایند! آیا نباید در رویارویی با مدرنیسم غربی، روح اعتماد به نفس را در کالبد جوانانمان دمید؟

در دوران جوانی، تمایلات نفسانی و هیجان‌های درونی شکوفایی می‌گردد. تجربه نداشتن و ناپختگی، خطر گرایش به افراط یا تفریط را در جوان فراهم می‌کند؛ چه بسا او باروش‌های گوناگون آزمون و خطا می‌خواهد و روش

درست و معتدل را بیابد؛ اما بهتر آن است که خود، از آغاز نقطه تعادل را بشناسد و همان را برگزیند. پس جوان باید خطّ میانه و جاده مستقیم خالی از انحراف‌ها و کج روی‌ها را بشناسد. همین انگیزه، توفیق مان بخشید مجموعه‌ای از یادداشت‌های مربوط به جوانان را کوتاه و سودمند بیان کنیم. امید است این اثر پاسخ‌گوی اندک‌شماری از نیازهای واقعی جوانان عزیزمان باشد و باشد که ره‌نگاران و نویسندگان مسلمان نیز به گفتار و نوشتار بخروشند و در استوارسازی اصول اخلاق و معنویت به جان بکوشند.

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)
معاونت متون آموزشی